

նէ տըզգաթ իթմէքտէ տիրէր :

Իշպու վագապի ածայիպէ հագգընտա ալտըղըմըղ մալիմաթը պէր վէճհի աթի պէյան իտէրիդ , շէյլէ քի :

Ամէլկաթը մէգըիւրէյէ նէզըրէթ էտէն չօճուգ , Մագըրը քէյիւնէն աալա աեադ պաամամըղ վէ միւհէնտիա եա մուալիմ պիրի օլմայըպ , պիրաքս պիր մասուլմ օլտուղու հալտէ պիր բիւյա կէօրիւր վէ իշպու բիւյասընտա , պու կիւնքի կիւն թահարրի էթտիրտիլի մահալտէ միւքէմէլպիր խաղինէ մահֆուղ օլտուղու քէնտիսինէ պէյան օլունուր : Մէրգուլմ պու բիւյայը պիր գաշ տէֆա կէօրիւր , հէր տէֆասընտա խաղինէյի մէզըիւրէնին մահալի մէզպուրտէ պուլունտուղու թէքէրիւր իտիլի :

Պունուլն իւզէրինէ , մէրգուլմ չօճուգ զապիթ իշէ նագըրընա միւրաճաթիւ , Հագթ թարաֆընտան քէնտիսինէ իթիւմ օլունան նիլմէթի իտիւտալէրտիլի պէյան իտէր , վէ միւլարիլէյհ հագըրէթիլի հիւքայէյի մէզըիւրէյէ պիր սուրէթի լաթիֆէտէ սէմ ու իթիւպար էթտիլինտէն , իշթէ պու սէպէպաէն թահարրիյաթը մէզըիւրէյէ միւպաշըրէթ օլունուլ տուր :

Պու պապտէ հիւսնիւ մուվաֆիպաղիւյէթ թէմէնին էյլէրիդ :

Լա թիւրքի

— Կէլէն բէրլէնպիւհ կէճէսի օն նէֆէր գատար իրըրլաթլար , էյուպտա Կիւմիւլսուլու մահալլէսինտէ պիր խանէյէ կիրէրէք , ազլէ վէ էյնա սըրգաթ էթմէք իւզըրէ իւքէն , խանէ սահիպլէրի ույանարագ պաղըրմայա պաշըմըլար , վէ պու էնտաթէ ճիւլարտան կէլմէքտէ օլան զապիթ իշէ նէֆէրաթը գօլու իմտտա եէթ իշիլ իսէ տէ , իրըրաղլար չօգըլու օլտուղունտան , աւնճագ ֆիրտաթէ մուվաֆիպաղ օլապիլիպ , ֆաղաթ ֆէրտաթը կիւն էքսէրիսի զապըթա թարաֆընտան ախղ ու թէմէղըրֆ օլունուլլար տըր :

— Տէրիսաաթէթ տէ պիր քիպրիթ ֆուպրիդ ասը ինչաթը հիւքիւմէթի սէնիլէ թարաֆընտան թասալվուր օլունտուղու իշիւթիլի տիր :

— Գարաքէյ իլէ իսթամպուլ տրապընտա վագ օլունաճագ տէմիր քէօրիւրիւնն ամէլիւաթը բէք եալաշ սուրէթ տէ իճրա օլունտուղունտան , պու քէրէ տէվլէթլու էտէնմ բաշա հաղըթիլէրի մէզըիւր քէօրիւրիւնն պիր աւ էյվլէ իսթիւմ պուլմաթը իշին լաղըմ կէլէն թէտապիրի իթիլիսաղ պուլուրմուլ տուր :

— Աթիտէքի մէքթուպ ֆար տիւ Պօսֆօր զաղէթապընն բաղար իրթէսի կիւնքի նիւսիսիսինտէ կէօրիւրիւլ տիր :

Միւլէլիֆ էֆէնտի :

Տիւն ախլամ տուխան ինհիսար իտարէսինին թիւթ իւնիւնտէն պիր բաքէթ թիւթիւն ալմագ իւզըրէ Մ. Արիլրօրուր պիրաթէրլէրէ պիրիսի կէօնտէրտիւն : Թիւթիւն բաքէթի կէթիւրիլտիլտէն , պէն Գաֆէ տըլա Գուրօն նամ գահվէխանէտէ պուլունտուղում տան , պէնիմէ պէրապէր օրատա պուլունան իւշ իշիլ հուզըրուտա մէզըիւր բաքէթի աշտըմ : Բաքէթին իշիլ քիսալիլէն պոշ իտի : Պունուլն իւզէրիւնէ , գահվէխանէնին կարսօնու վաշըթաթը մէզըիւր թիւթիւն բաքէթինն սաթման թիւթ իւնիւնիւլէրտէն հալը քէյիլիլէթ իսթիլիսար օլունտուղտա , պուլար քէնտիլէրինին տուլ բաքէթ սաթմաթըլարընն ճէվապ վէրմիլլէր տիր :

Պու կիպի տէքէրտէն էհալլի սագընտըրմագ իշին , իշ պու վագապը նագլ իթիւմ :

Սպիւնէլէրինիպաէն պիրի

Բագար իրթէսի կիւնիւ Բուլմէլի տէմիր Եօլթահլիլաթընն գուրասը 30 ունու տէֆա օլարագ քէլիտէ օլունտուղտա աթիտէքի նիւմէրուր 400էրֆընագ գաղանմըլար տըր :

5501	302076	748369	1457838
5502	302077	883481	1457839
5503	302079	883482	1457840
5505	302080	883483	1460088
19396	363366	883484	1460089
19397	363367	883485	1460090
19398	363369	984531	1478896
19399	366761	984532	1478897
19400	366762	984533	1478898
26416	366763	984534	1478899
26117	366765	984535	1478900
26118	375616	1031306	1520316
26119	375617	1031307	1520317
26120	375618	1031308	1520319
40936	375620	1031309	1520320
40937	422146	1031310	1534383
40938	422147	1033972	1531384
40939	422148	1033973	1531385
40940	422150	1033974	1554386
79111	471486	1033975	1554387
79113	471487	1041376	1554388
79114	471488	1041377	1554389
79115	471489	1041378	1554390
97601	471490	1041379	1555263
97602	493616	1041380	1555264
97603	493617	1151402	1555265
97605	493618	1151403	1576287
11636	493619	1151404	1576288
11637	493620	1151405	1576289
11638	494216	1164826	1576290
11639	494217	1164827	1577506
11640	494219	1164828	1577507
123342	494220	1161829	1577508
123343	517311	1182481	1577509
123344	517313	1182483	1577510
123345	517314	1182484	1584196
135806	517315	1182485	1584197
135807	558126	1249596	1584199
135808	558127	1249597	1584200
135809	558129	1249598	1585832
140392	558130	1249599	1585833
140393	571736	1249600	1585834
140394	571737	1254786	1585835
140395	571738	1254788	1706511
160416	571739	1254789	1706514
160417	571740	1254790	1706515
160419	617646	1278826	1717996
160420	617647	1278827	1717997
167271	617648	1278828	1717998
167273	617649	1278829	1717999
167274	617650	1330672	1718000
197275	644261	1330673	1739281
186741	644262	1330674	1739282
186742	644263	1330675	1739283
186743	644264	1402266	1739284
186744	644265	1402268	1847011
186745	644266	1402269	1847012
243616	644267	1402270	1847013
243617	644268	1427996	1847014
243619	644269	1427997	1847015
243620	644270	1427998	1916346
266907	708676	1427999	1916347
266908	708677	1428000	1916348
266909	708678	1446371	1916349
266910	708679	1446372	1916350
283276	708680	1446373	1924182
283277	743341	1446374	1924183
283278	743342	1446375	1924184
283279	743343	1446376	1924185
283280	732922	1454537	1956906
294146	732923	1454538	1956907
294147	732924	1454539	1956910
294148	748306	1454540	1972263
294149	748307	1457836	1972264
294150	748308	1457837	1972265

Ի Լ Ա Ն

Տէվլէթի Ալիյէնին 63 սէնէսի իսթիլար թահվիլաթընտան պէլի պիր եէրտէ , եանի , 24,801 նիւմէրտան

24,805 նիւմէրտա գատար օլան պիր գըլմա թահվիլ , իշ պու 1875 սէնէսի բեանուլն սանի թագաթի թէսիլմիշ օլտուղու հալտէ գաղանէ զայ օլմաղլա , մէզըիւր թահվիլի , հէր քիմ քի պուլմուլ իսէ , վալիտէ խանը գարշըպընտա 3 նիւմէրօլու մաղաղաեա կէօթիւրիւպ թէսիլմ իթիլիլտէ 10 աւտէտ օսմանը լիւրասը պագշիլ վէրիլէճէյի իլան վէ շայէտ կէօթիւրմէտիլի հալտէ , հէր քիմին եէտիստէ պուլունուր իսէ , պատթալ հիւքիւնտէ թուլուրուպ քիմէսնէ թարաֆընտան ամէլ ու իթիպար օլունմամար իիւթար օլունուր :

ՏՕՔԹՕՐ Ն . ՄԷՉՊՈԻՐՆԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօքթօրը միւմայիլէյհ , հէր կիւն սապաշըն 3 ինտէն սաաթ 5 է գատար վէ բաղար իրթէսի կիւնլէրի սաաթ 7 տէն 10 ա գատար Գուլմագընտա Հիւսար տիպինտէ վաղը 115 նիւմէրօլու խանէսինտէ խաթմա գապուլ իտիպ , սաղը վէ ճումա կիւնլէրի տալի սաաթ 7 տէն 10 ա գատար խաթմա պագաճաղը :

ԸՅՊԵՐՆ

ԳԱՅԼ ՎԱՀԱՆ

Պու աղլամիլիտի բաշատա վագը Օսմանը թէթաթիսուտա Գալլ վահան նամ եէնի վէ ազգային պիր օեուլն իճրա իտիլէճէք տիր :

Մէզըիւր օեուլու Մանալիտան էֆէնտի թէլիլի իթմիշ օլուպ , ալտըղըմըղ մալիմաթա նէզըրէն զայէթ կիւլլէ վէ զիեաթսիլլէ շաեանը թէմաշա պիր օեուլն տուր , վէ պուլուն պէօլլէ օլմասընը տալի , թէթաթի օեուլնլարընտա , քէնտի մէհարէթի վէ էհլլէթիլլէ քէսպի շէօհրէթ իթմիշ օլան Պասուլեաճեան էֆէնտիսին , մէզըիւր օեուլնուլ իլը տէֆա օյնանըմապընա , քէնտի մէնֆաթթը իշին ինթիլիսալ իլլէմիշ օլմասը պիր տէլալէթ վէ շէհատէթի քէպիրէ սաեղլա սէզա տըր :

Հիշ շիւքէմիլ Եօգ տուր քի պու աղլամ Պասուլեաճեան էֆէնտի , կէրէք միւլէլիլի էֆէնտիսին էմէք վէ զահմէթին պիր լէվաթ լիլմէք , վէ կէրէք զէվաթը թէմաշէկէրանըն մէմ նուլիլլէթին միւլմիլ օլմագ նիլլէթիլլէ , քիւլլի մէհարէթինն սարֆ ու իպրաղէ սայ իտէճէք տիր :

Պու պապտէ էհալի թարաֆընտան պիւլիւք պիր զայրէթ իպրաղը պօրճ տուր վէ էհլմիլլէթ տէն տիր , շիւնքի հէմ Պասուլեաճեան էֆէնտի կիպի պիր օեուլնուլու , վէ հէմտէ վագըթլար վէ զիհլլէր սարֆ իտէրէք կէօղ նուրլարը տօքթմիւլ օլան Մանալիտան էֆէնտի թէլիլլէ իլլէմիշ օլմագ տըր վէ ումարը քի էհալիմիլլին մէգա տիրլինտա թագըմը տա , պու պապտէ վաճիպէտէն օլան ֆաղիլլէթին իճրապընա հիմիլլէ վէ միւսարաթ իտէճէք տիր :

Բագար կիւնիւ Գատըքէյ Արամեան մէքթէպի ճէտիլտէն , Պէրպէրեան էֆէնտիսինն օգուտուղու միւլմաթի վէ զիեաթսիլլէ մէտէ շաեան նուլիլլէ տէրլինն , չօղլար միւլիլլէ պիլ տալիլ արղու իթմիշ օլտուղու մուղտան , եարընքի նիւսիսիլլէտէ օգուտնագա տըր :

Տիւնքի նիւսիսիլլէտէ , Գատըքէյ

մէքթէպի քիւլաթը զիլլէթի հագգընտա տէրճ իտիլլէն պէնտին իթինճի սաթըրընտա քի «Իլիթ տիրէմէտիլիմիլաէն» լուղլէթի , «Եէթ իշտիրէմէտիլիմիլաէն» օլմագա տըր :

ԼՍԷՖԷՆԻՅ ՊԻՐ ՍԱՀԻԼԻՔ

Միլլէթ իմիլտէ պուլունան հէր գանղի զագէթաեա , վէ հաթթա էն զիեաթէ միւրայիլիւք վէ միւտահէնէհլիւք իթմէքտէ օլան զագէթաեա տիգաթ օլունա , միլլէթ իմիլլին էսէֆէնկիլ հալլէրինն իղրար , վէ պիլիմ սէյլէտիլլէրիմիլլէ քեաֆֆէթէն թաստիգ իլլէմէքտէ օլտուղլարը կէօրիւլմէքտէ իսէ տէ , կիւճէնէճէք եէրտէ իթիլիլար իտէրէք կէօրմէքտէյիլ քի , հիշ պիրինն եագտըղընա գարշը , պիլիմ եագտըղարըմըղա գարշը գուհուրա կէլմէքտէ օլան հիտաթթ գատար հիտաթթ զուհուրա կէլմէքտէ տէյիլ տիր , տիմէք տիր քի պիլիլլէթաթիլլէ ու պէեանըմըղտա պաղապարտ պիր թարիլ վէ պաղապարտ պիր էսէր վար տըր , վէ տիմէք տիր քի , պիլիլլէ եագտըղլարըմըղտան տահա զիեաթէ խալիսէթ վէ տահա զիեաթէ սէմէրէ կէօրիւլմէքտէ տիր , վէ եաթաթ պաղապարտ թապիր իլլէ սէյլլէյիլլէ , պիլիլլէ եագտըղլարըմըղ տահա զիեաթէ թէսիլլէ իթմէքտէ տիր , վէ պու տա սահիլլէն իթիլլէ իսարըմըղ մուլմիլ օլա ճայիլ տիր , շիւնքի հիշ պիր եագտըղըմըղըն ճէրհիլնէ ճէսարէթ օլունմամեարագ եալընը հիտաթթ մէյտանէ կէլմէսի , աղլուլուղունա պիր ալիլլի աղլիմ տիլլէք տիր :

Պուրատուրի զագէթապարը պէթմա թիլլէթի , իլլէթ թիլլէթիստէ իքի զագէթա չըգմաղտա տըր , վէ պունլար իսէ Մանալիտան իլլէ նէ օրթագ տըրլար , վէ նէ տէ կիլլի վէ աշիքեար պիր իթիլլէթա վէ պիր գարալարը վար տըր , հալ պու քի օլար տալի , հէման հէր նիւսիսիլլէրիստէ թըպը պիլիլլէ կիպի , միլլէթ իմիլլին քեաֆֆէթիլլէ ֆէնա խալարընտան վէ խասթէլլէրինտէն թէլլէք իթմէքտէ տիրլէր , նասը քի շէհրի մէզըիւր զագէթալարը օլան Մեղուտան վէ Մալիտան ալընարագ ճիւմա իրթէսի կիւնիւ Մաթիստէ , վէ պիլիլլէտէ պիրի տիւնքի , վէ տիլլէրի պու կիւն շու աթիլլէ տէրճ իտիլլէ օլան եէնի պէնտէրի , սէյլլէտիլլէթիլլէ քիսալլէն թաստիլլէ իթմէքտէ տիրլէր :

Իլլէ պունլարը եաղան տալի Մանալիտան վէ ֆանտեստան տէյիլ տիր , վէ իլլէ պունլարը եաղան տալի իսթմանալ օլտա տէյիլ տիր , հալ պու քի պիլլէ հէր նէ քի սէյլլէմէքտէ վէ իտտաա իթմէքտէ իսէք , օնլար տալի թըպաղընը սէյլլէմէքտէ վէ իտտաա իթմէքտէ տիրլէր . տիլլէք տիր քի պիլիլլէ սէյլլէտիլլէթիլլէ ճայլէ կիւնէլ կիպի աշիքեար սահիլլէրլէր տիր քի , հիշ պիր միւրայիլիւք վէ հիշ պիր միւտահէնէհլիլլէ վէ սալթէ աղլատէրլիլլէ անլլէրի սէլլէ իտէմէզլէր , պուլնա կիւճէնէճէք բարա իթմէլլէ , էսէֆ իտէրէք սահիլլէրի գապուլ իթմէլլէ , վէ չարըրգ կիտիլլէթի տուղուլլէմաեա չարըմալընը :

ՆԱՄԱԿ ԿԱԼԿԱԹԱՅՑ

Հնդկաստանի հայ աղգաբնակիլլէեան դուլթիւնն այթմ ոչ այնքան նախանճելի է , մի ժամանակ , Անգլիապուր տիրապետութիւնից առաջ , հայերը , օգուտ քաղիլլէ տեղային Հնդկիկներին միամտութիւնից և երկրի

բնական ճոխութիւնից, ձեռք էին ձգել այդ աշխարհի համարեա բոլոր հարստութիւնը: Նրանց վաճառականութիւնը խիստ լայն ասպարէզ էր բացել Հնդկաստանից մինչև Զինաստան, չապօնիսյ և Եւրօպայ: Իսկ երբ յայտնուեցան Անգլիացիքը, հայերը սկսան հետզհետէ տեղի տալ նրանց, մինչև վերջապէս խոյս տուին իրանց ասպարէզից:

Ես այդ չեմ վերաբերում այն հանգամանքին — որպէս ուման կարծում են — թէ հայերը, քաղաքակրթութեան աւելի ստոր աստիճանի վերա կանգնած լինելով քան թէ Անգլիացիքը, չը կարողացան նրանց հետ ազատ միջոցութիւն անել: Այդ թէև մասամբ իրաւացի է, բայց զլիաւոր պատճառը հայերի անկման պէտք է որոնել նրանց բնաւորութեան մէջ, Հայը չէ սիրում իւր հարեւար աղքերի հետ կեանքի մէջ ներդաշնակարար ընթանալ: Նա կամ պէտք է հարստահարէ, կողպատէ և մինչև վերջին չապիկը խէ հարեւանից: Իսկ եթէ հակառակօրէի մէջ ուժ կայ և չը յաղթուեց այդ, պէտք է ենթարկուէ նրան և զոհէ իւր բոլոր արժանաւորութիւնները: Որպէս առաջինի մէջ մինչև ծայրայեղութեան հասած անդուծ է նա, նոյնպէս վերջինի մէջ նոյն չափով ստոր և փոքրօքի է:

Հայը սիրում է միշտ երկու ծայրասիւնը կէտերի վերա կանգնել մի ժամանակ նա հարստահարում էր հնդկացուն, այժմ նա ստրկացած է անգլիացուն: Իսկ այդ ստրկութիւնը խորմ է նրանից անհամեմատ շատ զոհեր: Իւր տիրապետող ազգին հաճոյանալու համար, նա ոկսել է խօսել նորա լեզուով, իւր զաւակները կրթում է նրանց լեզուներով: Իւր տան և ընտանիքի մէջ մտցրել է նա Անգլիական ձեւեր և սովորութիւններ, և այդպէսով, նա օրըստօրէ հեռանում է իւր ազգային առանձնութիւններից և հետեւապէս Հայութիւնից:

Այդ է իսկական պատճառը, որ մի ժամանակ մօտ 20,000 հայ բնակիչ ունեցող Հնդկաստանը, այժմ ունի ընդամենը 350 բնակիչ: Յիշեալ թղթի մէջ, բայց մի քանի հարուստ տղաներից, մնացածները համարեա աղքատներ են և ապրում են եկեղեցիներից ստացած ոգորմութիւնով: Այս տեղի հայերը, որպէս լսում եմ, մի ժամանակ կարգաւորած են եղել իրանց մէջ իւրաքանչիւր դուրս տարած և ներս բերած ապրանքի հակից նուիրել եկեղեցիներին մի որոշեալ արժաթ, և այդպէսով եկեղեցիքը հարստանում են, և նոյն արժաթը այժմ կերակրում է մի ժամանակ հարուստ եղած վաճառականներին:

Այդպէս է հայ վաճառականի վիճակը, երբ նրա փողը ձեռքից գնաց, նա դառնում է մուրացկան. որովհետեւ կեանքի մէջ ապրուստ չահելու համար մի այլ գործի ընդունակ չէ:

Իրանց բոլոր ջանքը վաճառականութեան տուած, հայերը այստեղ արհեստների և երկրագործութեան աւելի ուշադրութիւն դարձրած չեն ե:

Չեւ, այդ ճիւղերը անցնել են հնդկիներին ձեռքը: Եւ հայը հնդկի հետ ևս միջոցութիւն անել չէ կարողանում արհեստի և երկրագործութեան մէջ, որովհետեւ նա իւր կատարելագործութիւնով յիշեալ պարագմունքներում չէ դերապանցում հնդկից: Բացի դուրանից, հնդկի կեանքը և ապրուստը այնքան քիչ պէտքերի կարօտ է, որ նա կարող է միշտ իւր աշխատութիւնը և արդեւնաբերութիւնը էժան դնահատել: Բրնձից եփուած պարզ կերակուրը՝ նրա ամենօրեայ անուղին է. հասարակ սպիտակ կտակից մի սփածանելիք՝ նրա հագուստն է. եղեգներից հիւսած փոքրիկ տաղաւարը՝ նրա պաւստն է: Հնդկին համեօտ լինել իւր տնտեսութեան մէջ ստիպեցողութիւն են ոչ միայն նրա սովորութիւնները, այլ բընութիւնը, երկրի կլիման և նրա կրօնը: Հնդկի մեծ ծախսերն գնում են իւր քուրմերին և մահաւանդներին. դրանք ևս օրըստօրէ նուազվելու վերա են:

Իսկ հայը չէ կարող ոչ հնդկի նման ուտել, ոչ նրա նման հագնել և ոչ նրա տաղաւարի մէջն ապրել. հայի կեանքի պայմանները աւելի շատ ծախսերի կարօտ են: Ուրեմն նա չէ կարող իւր պատրաստած կօշիկը այն գնով վաճառել: Ինչ դեռով տալիս է հնդկի: Որովհետեւ հնդկի մի փոքր վաստակով ապրել կարող է, իսկ հայը չէ կարող:

Հային, որպէս ճերմակ կաշի ունեցող մարդուն, մշակութիւնով և ստոր պարագմունքներով զրազուել ընդունուած չէ, որպէս հնդկիներին գործ: Բացի դուրանից, երկրի մէջ տիրող ըստրկութեան պատճառով աշխատութեան վարձը այնքան չնչին է (10 կօպէկ) որ հային անկարելի է նրանով ապրել: Իսկ հնդկիլը օրեկան 10 կօպէկ ստանալով, կարող է բացի ապրելուց մի բան ևս վատասել իօղնել:

Մնացելով ապրուստի այդպիսի դժուարութիւններին, Պարսկաստանի վերջին սովից յետոյ, մի մեծ հոսանք Սպահանցի հայերի թափուեցան այստեղ և ապրում են տեղային հարուստների ոգորմութիւններով:

Հայերը կալիքով ապրում միայն ունեն մի ճեմարան, այն ևս անկարգ դրութեան մէջ: Օրերօրեայ ուսումնարաններ ոչ մի տեղ չէ բաց, հայ աղջիկները (ի հարկէ մեծատունների) սովորում են անգլիացոյց պարոյներում: Եկեղեցի ամեն տեղ ունեն, որ տեղ որ բնակութիւն ունեն հայերը, քահանայները ուղարկվում են Սպահանի վիճակից 3—4 տարե ժամանակով: Յայտնի բան է, այդպիսի քահանայները, որպէս ժամանակաւոր վարձկաններ, մտածում են աւելի իւրեանց նիւթականի մասին...

Մեքսիկայ թաղիթեանցի ժամանակ ծաղկած տպարանի և լրագրութեան հետքն անգամ չէ մնացել: Առհասարակ այստեղի հայերի մէջ տիրում է անգլիականութիւնը և մի սառն անտարբերութիւն դէպի այն ամենը, ինչ որ ազգային է, ինչ որ հայկական է: Իսկ դորտ վախճանը ևս այսօրից կարող եմ մարդ արեւանալ, որ մի ժամանակ ճանապարհորդը կը տեսնէ Գան, գէսի արևելքի վերա լայնատարած դերբիմանտներ, դադարված եկեղեցիներ, ահագին պալատների վրատակներ և նրան կասեն՝ «այստեղ հայեր էին բնակվում իսկ այժմ չկան...» (Մշակ)

ՇՆՈՐՀԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ
... Խմբագիր,
ԹԱՏՐՈՆ օրաթերթը երկամեայ դարարի հրաման ստացած և ԱՍՍԽ կալիքանուած ատեն՝ մի քանի պատուարժան աղգայիներ փութացին մասնաժողով կազմել և հանգանակութիւն բանալով նպաստել նոցա, ինչպէս արդէն հրատարակուած է Ձեր պատուական լրաթերթին մէջ:

Այդ մասին շնորհակալութիւնս, որպէս մեր պարտն էր, կը գամք այսօր հրապարակաւ յայտնել ժողովուրդին, զի ոչինչ նուազ քաջալեր և բերկրաւոր էր մեզ այդ ոչ թէ նմա համար որ նիւթապէս նպաստեցին մեզ, այլ զի գործնականապէս հաստատեցին թէ կենդանի է ժողովուրդը և թէ այդ լրագիրները խափանել ժողովուրդին ձայնը խեղդել էր:

Մասնաւորապէս շնորհակալութիւն կը յայտնեմք Հանգանակիչ մասնաժողովին որ ազգասիրական բուռն զգացումէ դրդուած, առաջնորդ հանդիսացաւ այդ մասին: Հարկ չեմք տեսներ երկար խօսիլ իւրեանց համար, զի մասնաժողովին անդամները որք են Մեծ. Յակոբ Ս. Պողոսեան, Յովհաննէս Մուսիկեան, Ֆ. և Ս. Միւլիւքեան և Միհրան Սարգսեան էֆէնտիները, արդէն շատերի ծանօթ են իւրեանց ազգասիրական եռանդով:

Ուստի այն երկտողով շնորհակալութիւնս հրապարակաւ յայտնելով թէ ժողովուրդին և թէ մասնաժողովին, յորմէ ամբողջապէս ընդունած եմք հաւաքած հանգանակը, կը խնդրեմք ի Ձեզ ևս, Մեծ. Խմբագիր, որ հաճիք ներկայիս մի անկիւն շնորհել Ձեր պատուական լրաթերթին մէջ:

75 յունիւ. 21 Ձեզ միշտ անձնուէր
Ի. Պօլիս Մ. Փորթուղաւեան

Խտարէի ինչիսարէի թարափընտան իւրան

Խտարէի ինչիսարիւնէն պէշ վէ օն տիրհէմիք բաքէթէրէ շիմտիցէ դատար ոսթ մագտա օլտուղու հէր նէվի թիւթիւն բաքէթ մէսարիֆինէ մուղապիլ օլմագ իւղրէ բաքէթէրէ եալըմար տիրհէմ նօղսան դօնուլարագ սաթըլմագ տա իտի իտէ տէ, թիւթիւնիւն բաքէթէրէ քէնտուլինի չէք մէսիտէն տօլանը թապիլի վուզու պուլան ֆիրէսի սալէֆ իւլպէեան իտարէտէն դօնուլան նօղսան միւնգամ օլարադ հէր պիր բաքէթ տէ պիր տիրհէմ մըգտարի նօղսան գուհուրինի մուհիւզ օլարադ իտարէ պու սուրէթի թէնգիլիլիլ մէտիկիլիլէ պլինտէն բաքէթ մէսարիֆի քէնտուլինէ այլտ օլմագ վէ թիւթիւնիւն թապիլի վուզու պուլան լաճագ ֆիրէսինտէն մէսուլ օլմագ իւղրէ իւղու թօղսան սէնէսի քեանունի ոսնիլինիլ օն պէշինիլ բէնճօ չէնպիլի կիւնիւնտէն իթիլարէն հէր նէվի թիւթիւնիւն թամիլիլիլ օլարագ իմալ վէ իլարաճընա պէտ ու մուղապէրէթ օլտուղու հէրքէնճէ մալիւմ օլմագ իլին իլանը քէյֆիլիլէ իպթիտար գըլընտը:

ԻԼԱՆԸ ՐԵՍՄԻ

Պաղէ զաբուստնտա մուղիմ ստրաֆ նիքօլա վէլէտի հաճի Բարա Երասիմօսըն Փի 20 շիւհիճէ 91 վէ Փի 16 քեանունը սանի 90 թարիխիտէ իւլիւնիւն մէհքէմէի թիւթիւնտէն իֆլարան հիւքմ օլունարագ թէպիլիլիլ իտուսաթը իֆլարիլէտէնէ էս:

Հապը մաթլուպտան Օսման էֆէնտի իլէ միւլադիմին ազատան Եանգօ էֆէնտի մուվադգաթէն սինտիք թայեհին գըլընմըջ օլտուղունտան, միւլիլիսը մէրգում Նիքօլա վէլէտի հաճի բարա Երասիմօստան ալաճագըլը օլանլալըն դանունամէի թիւթիւնտէն 170 ինճի մատտէսի աճընամընա թէվֆիլիգան մուվադգաթ սինտիլէրին էսալէթէ թէն թէպիլիլի վէ եախտ եէնիտէն իսթիլիտամի իճապ իտէն վէքիլէրին թայիլինի հազգընտա իսթիլարէ օլունա մագ իւղրէ 92 սէնէսի մուհարէմ իւլ հարէմին 8 ինէ վէ 90 սէնէսի քեանունը սանիլին 27 սինէ թէսատիլիլիլ տէն բաղար իրթէսի կիւնիւ սաաթ 6 րատտէլէրինտէ թիւթիւնտէն քեպլին թիւթ գօլիլէրէլէ մախտուս օլան օտայէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

Ժիւթ Գօլիլէր
Թագուր

Յէրի գարիլէսինտէ մուղիմ սիպիտ. ճի ութմար վասիլին Փի 29 չէվվալ 591 վէ Փի 27 թըլըրինը սանի 90 թարիլինտէ իքինճի մէհքէմէի թիւթիւնտէն իֆլարան հիւքմ օլունարագ թէպիլիլիլ իտուսաթը իֆլարիլէտէն միւլադիմին ազատան Ստալլաքի էֆէնտի մուվ. գգաթէն սինտիք թայեհին օլտուղունտան, միւլիլիսը մէրգում վասիլտէն ալաճագըլը օլանլարըն դանունամէի թիւթիւնտէն 170 ինճի մատտէսի աճընամընա թէվֆիլիգան մուվադգաթ սինտիլէրին էսալէթէ թէն թէպիլիլի վէ եախտ եէնիտէն իսթիլիտամի իճապ իտէն վէքիլէրին թայեհին հազգընտա իսթիլարէ օլունա մագ իւղրէ 92 սէնէսի մուհարէմ իւլ հարէմին 8 ինէ վէ 90 սէնէսի քեանունը սանիլին 27 սինէ թէսատիլիլիլ տէն բաղար իրթէսի կիւնիւ սաաթ 6 րատտէլէրինտէ թիւթիւնտէն քեպլին թիւթ գօլիլէրէլէ մախտուս օլան օտայէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

Ճէմադէտիլին

Ի Լ Ա Ն

Խթանպօլ քէօրիւ պաշընտա վաղը վալիտէ սուլթան ալիէթ իւլլան հաղրէթէրին միւհէտտէտէն ինչա իթտիրիլէն ազտարընտան պիրգըլթամաղաղա, գըրաթթիլանէ վէ մէքըլը մաղաղանըն արդարնտա տախի տիկէր պիր վասիլ մաղաղա դաղինօ իթմիլ օլտուղումաղտան, միւլաթէճիրի էվիլ Մուրատ պէնտէլէրի, թէլէրիֆի տէն զէվաթը սապըղը վէճէ իւղրէ խօշնուտ իթ մէեէ չալըլաճագըլը իլան իտէրիմ:

ԳԱ Ձիւհիճէ ԳԷ Մուրատ

ՀԱՆՐԱՅԱՆ ՕՐԱՅՈՅՑ

Պիր գալ սէնէլէրտէն պէրու Չարգարեան էֆէնտի թապլանէսինտէ, սուվարտան տամադ իլին մախտուէն թապ օլունմուլ վէ ճիլտէնմիլ օլան մէքըլը Օրադոյց պու սէնէ տախի չըդարըլըջ օլտուղունտան, էֆէնտի միւմայիլէյին թապլանէսինտէ, վէ Գէօրի պաշը պարագալնտա վէ քիթապըն տիւքքեանլարընտ 10 ար դըրուլա սաթըլմագ տա տըր:

ՍԱՀԻՊ ՂԱՅԷԹԵ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալթատա Բէնճէլմիլի բաղարընտա նումրօ 41 իրսի իտնընտա

*) Կալիքաթայում 150 տուն. Գաբըյում 50, Բանդուլի մէջ 50, Սինգալիում 40, Բատալիլայի մէջ 50, Յովալի մէջ 50, Բօւլալի մէջ 12, Ձիւրալի մէջ 2, մի քանի քաղաքներում բոլորովին սպառուել են, որպէս Սաթիլի մէջ մնում է միայն հայոց հոյակապ եկեղեցին և դերեգմանտունը: